

Lov je čisto veselje in velika radost, je vrisk in hvaležnost Stvarniku za polnost doživljanja življenja. Lov je črna žalost, je globoko kesanje in obžalovanje svojih dejanj ...

5. december 2000

Torek ... Dan med dežjem in dežjem. V Idrijski Beli megla. Soteska, zalita

poraščeno. Na sredi se ustavim. Gor nad mano je skalni osamelec, ob vznožju obraščen z golimi nizkimi bukvami. Zdi se, da nad robom sega visoko v nebo.

Kot bi nekaj zašumelo gor pod vrhom ...

Snamem puško, kar tako, samodejno. In že ga zagledam: spušča se dol po tistem osamelcu, po navpični steni – kot bi prihajal iz nebes – in že izgine v gošči

ob nogah skale. Za njim je še eden, a že se spet prikaže prvi – teče dol in povprek, kot da beži. Zažvižgam. Ustavi se za grmom. Gledam ga skozi strelni daljnogled. Močan kozel, le to razberem. Naj streljam? Ne, skozi grmovje ne! Zažvižgam še enkrat. Gams skoči kakih deset korakov naprej in obstane nad mano, strmeč proti meni. In že počí. Niti trenutek nisem pomislil, da ne bom zadel.

FRANC ČERNIGOJ

Trpod Fajcovega in Tisovega vrha ...

do roba in čez, da bela pena sili gor v Idrijski Log kot kipeče mleko čez rob kozice.

Spustim se mimo Majnka, dol nad Belo; po zaraščeni gamsji stezi proti svetu pod Kotenskim robom. Zdaj sem v megli, zdaj sem na robu pen. Nesnovna luč gor proti Robu, gosta meglena svetloba dol v Belo.

Od tiste skale s strešno pod Kotenskim robom zrem tja čez, čez Rejčevo sotesko. Sonce sveti proti meni, v dvogledu je vse motno. Ne zgane se, ne drevo ne kamen ne žival, in se odpravim nazaj, od koder sem prišel.

Kam zdaj? Še imam nekaj ur do mraka. Nad Strug? Že zavijam proti Idrijskemu Logu, ko se premislim. Ne, pod Zajcov vrh grem.

Steza Gamsarca povprek grize strmino pod robovi Podtisovega in Zajcovega vrha visoko nad sotesko Belce. Listje je volhko, vlažno in moj korak je tih. Polzim tam mimo, kjer sem pred leti v deževnem dnevu uplenil svojega prvega gamsa in podoživim tisti lov ...

Vzpenjam se povprek na rebraste hrbe strmih grap, zrem z njih roba v razdrapan svet na drugi strani; pretikam se po stezi nad prepadnim pobočjem pod sabo in čutim, ves čas čutim: gamsi so noter! Potem jih sledim; njihov dolgi skoki so ranili črno prst pod mokrim listjem. So, noter so, mi zapolje po žilah. In vem, vem: videl jih bom!

In prilezem čez tisto golo grapo, po vzpenjajoči se stezi v naslednjo, pol

Kot v počasnih posnetkih se žival usloči, se skloni naprej, kot bi se priklanjala, skuša narediti korak, se zvrne in zakotali proti meni, se kotali, kotali in se ustavi ob mojih nogah!

Čas se je ustavil, ko sem ga previdno pobožal po smolnatih rogljih, ko sem mu z roko šel čez hrbet, ko sem mu dvignil glavo in skozi nosnice povlekel vonj njegovih rogljev – za lovca gamsarja najlepši vonj. Na njih se je zgostil vonj cekinaste smrekove in rušje smole, ostrih zimskih vetrov, mehkih pomladnih sap ...

Kako sem v strminah nad Belco iz čiste prabitne sreče vriskal, na ves glas recitiral pesmi, ki jih znam še iz osnovne šole, kako sem ga na grčavi bukovi palici, na rami, nosil nazaj po stezi nad prepadno strmadino, kako sem vztrajal v bolečini, ko mi je palica rezala v ramo. Vse to sem pozneje pripovedoval prijateljem, saj moraš lepoto doživetja deliti s tistimi, ki so ti blizu ...

27. november 2004

Tudi druga zgodba je doma tam blizu, iz Podisovega vrha je. Na novi poseki, visoko nad spodnjim delom ceste od Kosmača v Belo je bilo. 27. novembra 2004; sobota je bila.

Dan, ki je bil do strela iz moje risanice, v zgodnjem popoldnevu, samo moj ...

Zjutraj, doma – bi šel, ne bi šel: ej, to moje cincanje!

In sem šel. Dol v slepo cesto proti Beli.

Ustavim blizu meje med našim in krekovskim loviščem. Nato po hrbtu grebena, ki se dviga do roba Planote: užiti

tek v dviganju telesa, svoje težnosti, v strmino!

Mnogi postanki. Poslušanje v grape, čeznje ... Zrenje v strma pobočja. Navzgor, navzgor!

Do opoldne sem na vrhu. Nato do steze Gamsarce, ki se vije kot star kačji lev pod Zajcovim in Podtisovim vrhom vse do Zadloga. Na razglednem nosu grebena malicam. Uživam v samoti, samosti in tihoti divjega sveta.

In lezem naprej. Tu in tam se mi izpod noge sproži gruda prsti, kamenček zdaj pa zdaj. Luska s kačjega leva. Čez prvi greben – kaj je zadaj, v grapi? Grapa je sama. Okoli drugega grebena – kaj je tej zaraščeni grapi? Le drevje, mlado, gosto, brez sledov živali. Okoli tretjega in četrtega grebena, do gole, morda pred dvema letoma posekane grape. Rana v pobočju še ni zaraščena, odsekane veje vsevprek, visoki panji med njimi. A že sili bukovo mladje iz kaosa uničenja, k soncu, z mlado močjo.

Potem pa čez tisto goljavo navzkrižne razmetanosti, dol izpod Podtisovega vrha, povprek nad mano, za grebenom pred mano, čezenj in čez poraščen žleb pod mano – steče črna žival! Močan gams! Kot v sanjah spremljam njegov skokovit tek. V bukovju spodaj se skrit ustavi, potem zdirja naprej čez široko, gosto poraščeno grapo – daleč spodaj se dvigne v nasprotni greben. Tam se ustavi ob debeli bukvi – visoko pod vrhom razraščeni v dvoje vrhov, se obrne proti meni in gleda gor čez. Tako strmiva: jaz dol, žival gor. Med nama praznina nad široko grapo. Usedem se, skrčim kolena,

nanje naslonim komolca, roke so zibel puške. Palica pred mano, zapičena v skoraj pokonci postavljena tla; leva dlan jo objame obenem s puškino cevjo, v les ujeto. Križ prekriža črno žival tam spodaj. Gleda gor, gledam dol. Čeznjo križ. Križkraž ... Praznina med nama se zgosti v zrno smrti.

Žival plane dol, dol, dol ...

Na nastrelu – težko in dolgo sem hodil čez grapo, skozi zmešnjavo vej, izruvanih panjev in korenin, do tiste debele dvovrhe bukve – le šopi postržene dlake. 'Oplazni strel,' pomislim, ko nikjer ne najdem krvi. 'Samo da ni ranjen!'

A nekaj deset metrov niže najdem lož, poln krvi. Je, hudo je ranjen ...

Le do tu je lepo in vznemirljivo. Od tod naprej je hoja za ranjeno živaljo, je skrb, je kes, je obžalovanje – zakaj sem streljal! Žival trpi. V veselje sporoča svojo bol in obtožuje ...

Pokličem Slavka, vodnika krvosledca, barvarja. Prideta s sinom Matjažem in psico. Matjaž z avtom spodaj, po cesti skozi Idrijsko Belo, mimo Šinkovca, proti Babjemu zobu. Midva s psico po sledu za gamsom. V skale psica ne more. Povzpnem se v steno osamelca, tik nad Belco, za rdečimi kapljami na rjavem listju in sivem skalovju. Zaplezam se. Ne morem ne naprej ne nazaj. 'Je to kazen za moje dejanje?' gloda v meni. Tresem se po vsem telesu, ko se potegnem na varno.

Potem tam pri Babjem zobu, že globoko na Krekovškem, poči.

Matjaževa krogla je mojemu gamsu presekala beg in mu skrajšala trpljenje ...

